

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/53/2017
Identifikačné číslo spisu: 6616010444
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6616010444.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného V.L. pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2017 v Bratislave dovolanie obvineného V.L. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Adama Puškára proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 15. marca 2017, sp. zn. 3To/21/2017, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného V.L. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 8. decembra 2016, sp. zn. 2T/136/2016, uznal obvineného V.L. vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 206 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 26. mája 2016 okolo 13:30 hod. v Lučenci na Námestí republiky, keď pri obchodnom centre „Galéria“ videl maloletú Z. H., nar. XX. Q. XXXX, ktorá keď prešla okolo neho, tak sa peši pohol za ňou až na ulicu Zvolenská cesta, kde sa v blízkosti križovatky s ulicou Mierová na chodníku tejto spýtal koľko je hodín a keď mu odpovedala, že je 13:56 hod., tak sa k nej zohol a jednou rukou ju chytil v rozkroku, kde ju stlačil a spýtal sa jej: „Čo tam máš?“, kedy maloletá začala kričať, aby prestal a aby ju nechal, kedy z miesta činu ušiel.

Za to okresný súd obvineného V.L. odsúdil podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/ Tr. zák. a § 38 ods. 3 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 1 Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložil a nad jeho správaním v skúšobnej dobe uložil probačný dohľad. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. súd obvinenému určil skúšobnú dobu v trvaní 3 (troch) rokov. Podľa § 51 ods. 4 písm. e/ Tr. zák. súd obvinenému uložil povinnosť ospravedlniť sa maloletej poškodenej Z. H.. Podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podali obvinený V.L., ako aj prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec (ďalej len

„prokurátor“) odvolania, o ktorých Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 15. marca 2017, sp. zn. 3To/21/2017, tak, že obe odvolania podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu bolo dňa 20. júna 2017 doručené okresnému súdu dovolanie obvineného V.L. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Adama Puškára, advokáta so sídlom Karpatská 5, 811 05 Bratislava.

V podanom dovolaní obvinený H. uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., tzn. rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Uviedol, že naďalej trvá na svojej nevine, avšak v súvislosti s právnou kvalifikáciou skutku poukázal na to, že zločin sexuálneho zneužívania podľa druhej alíneý § 201 ods. 1 Tr. zák. možno spáchať len konaním určitej intenzity. S prihliadnutím na rozhodnutia R 17/1982 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 23/2013, vysvetlil, že jeho konanie (jedenkrát mal chytiť poškodenú cez oblečenie v rozkroku) nedosahuje takú intenzitu, aby smerovalo k inému spôsobu sexuálneho zneužitia. Je mu úprimne ľúto, že poškodená bola traumatizovaná, on však nie je páchatelom.

Na podklade tohto dovolací súd požiadal, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že uznesením krajského súdu bol porušený zákon v § 319 Tr. por., § 201 ods. 1 Tr. zák. v neprospech obvineného H., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozhodnutia krajského a okresného súdu, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K podanému dovolaniu sa dňa 26. júla 2017 vyjadril prokurátor tak, že ho navrhol podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Uviedol, že tvrdenia obvineného H. nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, keďže z výpovede poškodenej z 26. mája 2016 jednoznačne vyplynulo, že tento ju jedenkrát silno celou dlaňou chytil medzi nohy, ktoré chytenie ju bolelo, bolo jej to nepríjemné a po udalosti bola v šoku, bála sa, triasla sa a plakala. Z tohto dôvodu sa prokurátor jednoznačne stotožnil s názorom krajského súdu, že konanie obžalovaného v žiadnom prípade nemožno bagatelizovať, nakoľko len kvôli jeho egoistickým naplnením nízkych pudov bol u poškodenej natrvalo, resp. na dlhý čas narušený psychický stav.

K dovolaniu sa 21. júla 2017 vyjadrila aj matka poškodenej Q. H., ktorá ho ako nedôvodné navrhla odmietnuť.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním najvyššiemu súdu predložený na rozhodnutie 18. septembra 2017.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného V.L. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. kto vykoná sulož s osobou mladšou ako pätnásť rokov alebo kto takú osobu iným spôsobom sexuálne zneužije, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až desať rokov.

Objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane mravného a fyzického vývinu detí mladších ako 15

rokov pred akýmkoľvek útokmi proti ich pohlavnej nedotknuteľnosti.

Pokiaľ ide o objektívnu stránku, konkrétne o jej druhú alternatívu spočívajúcu v „inom spôsobe sexuálneho zneužitia“, za takú je treba považovať také konanie páchatel'a, ktoré smeruje k jeho sexuálnemu vzrušeniu a počas ktorého sa intenzívne zasahuje do pohlavnej sféry poškodeného, pričom nedôjde k súloži. Ide hlavne o orálny alebo análny pohlavný styk, prenikanie prstom, jazykom alebo rôznymi predmetmi do pošvy alebo konečníka, dotýkanie sa (ohmatávanie) alebo bozkávanie erotogénnych zón detského tela (prsíkov, pohlavných orgánov atď.), masturbácia, poprípade iné formy ukájania pohlavného pudu na tele tejto osoby, resp. na žiadosť páchatel'a na jeho vlastnom tele. Nie je pritom podstatné, či k uspokojeniu zo strany páchatel'a dôjde alebo nie.

Na druhej strane, za iný spôsob sexuálneho zneužitia nemožno vyhodnotiť len jednorazové letmé dotyky cez odev. Vždy je treba skúmať okolnosti, za ktorých k spáchaniu činu došlo, a predovšetkým je treba skúmať, či páchatel' a poškodená osoba sú si vekovo blízki a či existuje medzi nimi vzájomný citový vzťah (k tomu viď bližšie Zhodnotenie poznatkov o súdnej praxi pri rozhodovaní o trestných činoch proti ľudskej dôstojnosti uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 17/1982).

Pokiaľ ide o prejednávany prípad, aj najvyšší súd je jednoznačne toho názoru, že obvinený H. naplnil všetky znaky skutkovej podstaty sexuálneho zneužívania v podobe „inému spôsobu sexuálneho zneužitia“ podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. Hoci je pravdou, že obvinený maloletú chytil „len raz a aj to len cez odev“, nepochybne išlo o konanie, ktoré intenzívne zasiahlo do jej pohlavnej sféry.

Svedčí o tom fakt, že maloletá po uchopení a stlačení rozkroku začala okamžite kričať, aby obvinený prestal, aby ju nechal. Ako uviedla, bolelo ju to, triasla sa a až s hysterickým plačom a v obrovskom šoku (nebolo možné ju upokojiť) kontaktovala svoju matku (č. l. 64 a nasl.). Po tom, ako ju babka prišla pred obchodné centrum vyzdvihnúť, bola stále len s ňou, bála sa sama ísť čo i len na WC (č. l. 60) a neskôr dokonca úplne odmietala chodiť sama po meste a dožadovala sa, aby ju dospelá osoba neustále odprevádzala (č. l. 197). Podľa vyjadrenia psychologičky, poškodená trpí psychickou traumou, ktorá je dôsledkom neočakávaného a neprimeraného narušenia jej intímnej zóny (č. l. 110). Za takýchto okolností, v situácii, keď medzi poškodenou a obvineným neexistoval žiaden blízky citový vzťah (vôbec sa nepoznali), bol medzi nimi takmer 18-ročný vekový rozdiel a ako správne poznamenali súdy, zo strany obvineného išlo o čisto egoistické uspokojenie svojich potrieb, bez ohľadu na traumu, ktorú tým mohol maloletej spôsobiť (a aj spôsobil), nemohla existovať pochybnosť, že by konanie obvineného nenaplnilo znaky zločinu podľa § 201 ods. 1 Tr. zák.

Pokiaľ ide o uznesenie najvyššieho súdu z 18. júna 2013, sp. zn. 2 Tdo 23/2013, v tam posudzovanom prípade nebola právna kvalifikácia za tri čiastkové útoky pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. (spočívajúceho v bozkávaní maloletých na lícach, ústach, hladkaní po rukách, odhaľovaní a onanovaní pred nimi a v jednom prípade aj v hladkaní v oblasti stehien a v okolí pohlavného údu maloletého) nijakým spôsobom spochybnená. A hoci v danej veci išlo zo strany páchatel'a o nepomerne závažnejšie konanie [za ktoré bol uložený aj nepomerne vyšší (i keď súhrnný) trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov a 3 mesiacov], neznamená to, že by konanie páchatel'a v prejednanom prípade nenaplnilo znaky trestného činu, resp. že by ho svojou závažnosťou bolo možné pripodobniť k „jednorazovým letným dotykom cez odev“. Naopak, popísané konanie je spoločensky nebezpečné, je nutné ho stíhať a v prípade jeho opakovania aj trestať nepodmienečným trestom odňatia slobody.

Na podklade týchto úvah dospel najvyšší súd k záveru, že obvineným V.L. uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je daný, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.